

UCENICIA

Copilul meu drag,

A trecut vremea ceva de speriat. Uite mai atâtica erai ieri! Te ridicai pe piciorușe și abia dacă ajungeai la geamul de la bucătărie. Și astăzi? Uită-te la tine! Ceva de speriat trece vremea!

Viața. Așa e ea! Iar pe mine mă patrulează un gând. Dacă în fuga asta a ei, a noastră, eu pot să-ți las ceva de folos. Dar, știi, cu adevărat folositor, nu cine știe ce păpușă pleznită la colțuri. Asta mă întreb: neconținut.

Dar ce-ar putea fi? O grădină săpată de mine? Nu mă pricep la așa ceva. Să iau o sapă, sau o lopată, sau ce se ia, și să grădinez, sau să grădinărez niște flori. Chiar cred că ar fi putut fi o idee bună. Doar că eu și grădinăritul – baba și mitraliera.

Și-atunci? O casă, poate? O construcție în care să-mi zidesc dragostea pentru tine? Și asta ar fi putut fi ok. Sigur,

cu condiția să nu-ți răpesc plăcerea de a instaura o casă tu însăși. Bine, ai să zici că cine știe ce lașitate se ascunde în spatele acestor cuvinte. Dar te asigur: că nu. E pur și simplu o idee relativ înțeleaptă la care am aterizat destul de târziu.

Sau, de ce nu, un cântec. Pe care să-mi imaginez că l-am compus chiar eu. Mai ții minte cum cântam, când erai mică?

*Frè-ră gea-că, Frè-ră gea-că,
Dorme-vu? Dorme-vu?
Sonă le ma-ti-nă, sonă le ma-ti-nă,
Ding-dang-dong! Ding-dang-dong!*

Drăguț, nu? Uite-așa cântam amândoi. Și răcneam de se uita lumea după noi pe stradă. Dar parcă altceva lipsește. Nu știi ce.

Familia. Întâiul rău făcut de un om unui membru al familiei sale s-a propagat din veac în veac până astăzi, multiplicând oroarea umanității. Iată aici o idee. Una pe care o putem întoarce și studia din toate părțile. O idee valoroasă, care poate servi beneficii cui o înțelege. Pentru că așa e. Răul, prăbușit asupra celui de-un sânge cu tine, e iadul. Adânc, pogorător, neprielnic: fără sfârșit. Un rău care, odată săvârșit, greu se mai poate întoarce.

Și exact asta încerc eu să fac. Să dezgrop ororile trăite de mama, de tata, ca ție să-ți fie mai bine. Ca tu să pleci de la alt nivel decât mine. Pentru că e important startul, să știi. În cursa asta nebună în care suntem aruncați cu toții. Știi foarte bine de cine. Sau poate bănuiești.

În fine. Iată, deci, ce pun la cale. Printre altele, să înțeleg de ce se alcooliza bunică-tu până se pișa pe el când eram mic.

Adică taică-miu, înțelegeți. Adică tatăl tatălui tău. Cum probabil că au avut sau au și alții, zeci de mii de alții, diverși tați care se alcoolizează până se pișă pe ei. Sau care răstoarnă mesele, sau răstoarnă mesele în capul oamenilor. Și nu că se pișă pe el. La un moment dat, s-a pișat el însuși în casa în care stăteam, din proprie inițiativă. Atât de beat era. Atât de beat a fost toată viața lui, până spre bătrânețe. Sau ca atunci, când l-am aflat între șinele trenului acela, cu arcada spartă, târziu, în localitatea aceea de munte peste care se coborâse o ceață îngroșată de frig, zăcând între cioburi și cu o răsuflare din vodcă solidificată cumva, atât de industrială fusese cantitatea ingurgitată pe trenul care îl ademenise spre noi. Iar ulterior, peste ani, când l-am întrebat de ce bea în halul ăla, eu crezând că cine știe ce Doamne iartă-mă de explicație o să-mi dea, cine știe ce chestie romantică de individ nevrut de regimul comunist, ei bine, el mi-a zis numai atât: beam pentru că beau și ceilalți. Gașca în care eram. Așa erau vremurile. Se bea. Se bea pentru că nu era nimic de făcut și n-aveai cu ce să-ți umpli timpul.

Dar a făcut și lucruri bune, să știi. Pe bune. Mi-a arătat: America. M-a învățat despre America. Sau mi-a pus în mână mingea de baschet. Sau de cricket? Nu, de cricket nu, cricket nu e o minge. Plus că s-a săltat pe el din mediul de comuniști în care crescuse, și-a depășit condiția, cum ar veni. Mult, crede-mă. Mult pentru un om care a fost controlor pe autobuz timp de 10-15-17 ani, nu mai știu cât, pentru că efectiv nu știa să facă altceva. Ca să mă crească pe mine, dragul de el. Îmi și imaginez cum se ducea: bună ziua, bună ziua, biletu' la control, vă rog. Iar ăia îl prezentau sau nu, naiba mai știe

azi, dar puțin mai contează. Iar școală avea, dar puțină. Sincer, puțină. Dar asta e, cum spuneam, și-a depășit condiția și s-a apucat de scris și chiar a scris bine pe alocuri. I s-au jucat piesele. A lucrat în televiziune, în presă, a fost un om adulat, dar care a risipit cumva totul, pentru că ăsta era felul lui. Pentru că atunci când ești cu adevărat boem, sau mai puțin educat, sau poate ambele, atunci nu ții de lucruri. Nu ții de bani, nici de femei, nu ții de nimic. Ți se scurge pur și simplu viața printre degete, e o continuă visare, un continuu vals printre nori de alcool până când viața te izbește de pământ din autobuzul sau poate tractorul în care te-ai suit.

Aha! Păi, da! Ca să vezi! Cine știe ce infamie antică l-o fi secondat și pe el! O palmă friptă de un trăitor în vechime nevestei lui, sau poate tatălui. Și care s-a rostogolit karmic până în zilele noastre, sugându-l în neființă. Iar dacă te uiți la oameni pe stradă, poate că așa s-ar descifra tristețea lor. Nedreptăți imemorabile, comise chiar de membrii unui arbore genealogic: înalt până la cer. De ei înșiși asupra altora de-un sânge cu ei.

Așa se și explică, de altfel, cum am aterizat eu în situația asta. Singur între acești pereți mici și reci, condamnat la a scrie. Surghiunit aici, cumva, de maică-ta, cu care nu mă mai pricepeam. Sau de mine. De felul meu de-a fi. Dar până la urmă câți oameni se pricep cu câți. Sau cu sine. Iar la noi parcă nici nu era așa grav. Sigur, stres, sigur, nevroze, dar până la urmă oameni suntem. Sau cel puțin așa ziceam eu. Ți se poate întâmpla să te mai enervezi. Nu să urlî. Dar să te enervezi. Pentru că ești om, na! Sigur, în curând vor apărea pe piață oamenii artificiali, așa că va fi un pic mai simplu. Îți

vei lua un partener de la magazin: exact așa cum dorești. Fără nervi, fără istericale, fără dorințele absurde. Nevoile primare și-atât.

Dar revenind la pereți. Cum e soarta asta! Cum poate fi! Eu, locuind și scriind în garsoniera perete în perete cu al vostru. Ascultând. Gândindu-mă. Și, mai ales, răsfoind amintiri. Tot. Derulându-mi viața prin fața ochilor și faptele ei. Cutare chestie de când eram mic, cu ai mei. Cutare chestie de la școală, când făceam nebunii. Și, mai ales, felul în care am ajuns aici. Eu, maică-ta spunându-mi că vrea un copil. Gravidă. Și eu, dorindu-te enorm pe tine, bineînțeles. Atât de mult, că ajunsesem să mă aplec universului. Îi ziceam: băi, băi universule, auzi-mă, bă! Ascultă-mă! Că eu fără copilul meu alt sens nu văd pe lumea asta! Pur și simplu nu-l văd! Și uite-așa cred că am eliberat ceva cu durerea aia a mea. Atât de mare că îmi imaginez că a ajuns la univers cumva. Și l-a înduioșat. Și apoi s-a întors la mine, dar cu tine. Pentru că oricât s-ar da ăștia mari cu știința lor: cam așa merg lucrurile.

În fine. Revenind la situația mea de acum. Îți ofer toate lucrurile astea și din alt motiv. Pentru că vreau să-ți arăt cum se făceau lucrurile în vechime. Cred că e foarte important să-ți transmit asta. Cum lucrau ei cu existența bazându-se pe nimic. Pe nicio tehnologie. Foarte interesant. Cum simțeau niște chestii venind: fără nicio dovadă. Și cred că este esențial ca știința asta să meargă mai departe la generația ta.

Așa se face că stau acum în garsoniera asta și mă rog. Da, pur și simplu mă rog. Cum mă pricep, mai improvizez pe alocuri, pentru că nu am studiat rugăciunea la școală și, sincer, nici nu cred că e nevoie de așa ceva. Îi dai drumul așa

cum îți vine, din inimă, din vintre, din ce te pricepi tu. Ți-am zis că sunt de modă mai veche? Parcă nu! Maică-ta mi-a zis asta, când încă ne mai înțelegeam. Modelul tău nu se mai fabrică, așa mi-a zis. Sau ceva în genul ăsta. Adică cumva pe genul că eram mișto, că bărbați mișto ca mine nu mai apar, în sensul ăsta. Sau cel puțin eu așa am luat-o.

Prea Binecuvântată Stăpână, Pururea Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, nădejdea mea, folositoarea celor neputincioși și ocrotirea celor necăjiți; vezi nevoia mea și necazul meu. Ajută-mă, că sunt neputincios, hrănește-mă ca pe un străin!

Știi nevoia mea: adu-o înapoi pe femeia asta, mama copilului meu, nu știu cum, poate cu magneți, sau șnururi, sau cabluri, cu ceva care să ne lege pentru totdeauna. Că eu sunt singur și obosit și idei nu mai am și nici nu știu dacă am avut vreodată. Iar altcineva chiar nu știu cine m-ar putea ajuta. Sincer. Am auzit multe despre tine, dar nu știu cine ești, poate ești mama Lui, așa cum se spune, sau poate ești Natura însăși, cu toate mările și oceanele și copacii și stelele ei și tot ce mai bântuie prin universul ăsta. Dar cred că ai putere mare, pentru că am văzut cum i-ai ajutat pe alții.

Și, mai adaug, aproape ca o incantație: noi nu vom repeta niciodată povestea alor noștri. Nu, nu. Noi nu ne vom da cu tigăile-n cap. Și niciodată nu vom urla unul la celălalt. Scoțându-ne ochii pentru cine știe ce probleme: cu banii. Sau cu băutura. Sau cu cine știe ce altceva. Vezi?, ăsta e adevăratul misticism. Îți convingi mintea că tu nu vei face la fel ca ai tăi și chiar asta se întâmplă. Bullshit! E suficient să trăiești o zi peste vârsta de treizeci, hai, treiszeci de ani ca să-ți dai seama

că nu-i așa. Poți să fii tu mama gândurilor bune, dacă viața nu vrea ca tine, ai belit-o. Deși, mă rog, are și povestea asta cu credința sensul ei. Vechi, abscons, neînțelez azi, dar cândva îl avea. Îți propui că povestea lumii e ținută de un fir de ață, de dragostea dintre tine și cineva și avansezi. Cum poți, fără să vezi, să știi: orbește. Cum fac eu acum cu maică-ta. Stau aici în garsoniera asta de 21 de metri pătrați și îmi vărs gândurile lumii. Sau, de fapt, ție, că de lume nu îmi pasă. Și nici ei de mine. Dacă tu le vei citi, e mai mult decât suficient. Ca să vezi prin ce-am trecut. Și, Doamne ferește, să nu faci și tu la fel.

A, și apropo de garsonieră. Mă gândesc. Oare va bate cineva vreodată la ușa asta? Oare se va auzi într-o bună zi cioc-cioc și cineva, poate chiar maică-ta, va vrea ceva de la mine? Cine știe? Nu pot decât să aștept și să aflu. Surghiunit de propriile mele gânduri. Captiv între pereții aștia minusculi. Și când te gândești că noi visam să unim apartamentele. Un baros – și poc! Să cadă zidul care stă între noi. Din garsoniera mea și cu apartamentul vostru să creăm o struțocămilă imobiliară, o proprietate nouă cu care să invadăm restul locuințelor din bloc. Apoi, când năvala va fi fost săvârșită, să plecăm mai departe cu el pe stradă, navigând printre mașini cu galeriile de la perdele transformate în vâsle, cu capacul de la veceu pe post de cârmă, mai departe, mai departe. Până când întregul oraș nu va fi decât singura, unica noastră sufragerie. Să ne uităm la televizor cu toți orășenii, cu toți vecinii, până când înfrățirea universală – se va fi înfăptuit.

Doar că asta nu se poate. Adică să îngemănăm aceste două locuințe. Deși ele sunt ușă în ușă, culmea. Dar din cauză că fix în peretele ăla cumva sunt toate țevile de apă ale

blocului, sau ale sectorului, nici gând să faci așa ceva. Doar să le schimbi traseele sau ceva, deși ar fi mai scump, probabil, decât să faci un bloc nou. Na, ce să-i faci? Așa e viața! Sau așa e viața mea! Îți merg toate până la un punct când nu-ți mai merg. Sau așa pare, cel puțin. Ca și mine cu maică-ta. Deși suflete cândva unite – unite de tine, măcar – astăzi abia dacă mai traficăm două vorbe. Cum li se întâmplă și altora, bănuiesc, mii de altora care nu mai susură nici două vorbe după ce cândva aveau lumea la buzunar. Ia copilu', du copilu', chestii de genul ăsta. Strictul necesar. De parcă am avea și noi niște țevi de apă din astea între noi și cine știe ce vorbă spusă aiurea, sau poate prea duioasă, ar cauza: o ditamai inundația, de-ar duce tot cartierul la vale până la Dunăre. Pe cuvântul meu dacă nu așa mi se pare uneori.

A, și apropo de cioc-cioc. De bătut la ușă. Hai să-ți spun cum a-nceput totul. De unde. Pentru că e foarte interesant și în felul ăsta o să înțelegi mai multe. O să înțelegi cum am ajuns să stau la garsoniera cu numărul 33. Și nu la alta.

Totul a început când aveam vreo opt ani. Citeam „Legendele Olimpului”. O carte cu zei greci, probabil ceva uitat astăzi. Zeus, Hera, Hefaistos, toți băieții. Care mai de care cu puteri supranaturale. Ca niște prime versiuni de super-eroi. Bine, aici e mult de revizitat, pentru că legendele respective sunt absolut fabuloase, numai să povestești de exemplu despre un Hefaistos și felul în care turna el arme din cele mai felurite aliaje pentru toți zeii din ceruri, despre intrigile pe care și le țeseau unii altora și în special Zeus Herei, când mai punea ochii pe câte vreo gagică de pe pământ, ei bine, să faci asta e nebunie curată, doar că lumea nu mai are timp pentru

așa ceva. Cititul e astăzi o activitate nu atât periculoasă, cât inutilă, mai ales de când a apărut inteligența artificială. E, și cum citeam io așa, unde nu văd că mă apucă un obicei: ciudat. Domne, îmi așezam papucii în echer! Nu știu de ce. De câte ori dădeam să mă culc sau să mă duc la baie, obligatoriu în unghiul ăla de 90 de grade. La călcâie. De ca și cum în simetria aia a lor se rezema întreg universul, sau ceva la modul ăsta. Foarte bizar.

Iar peste toate astea, într-un mod foarte ciudat, senzația, sau sentimentul că eram ales. Ales să fac ceva, nu știu ce, poate să conduc lumea, sau numai întâlnirile asociației de bloc, dar sigur că hotărât, eu?, decis undeva în niște foruri superioare ale existenței pentru ceva major. Bine, ăsta fiind de altfel un sentiment, sau o senzație, pe care o au absolut toți copiii, doar că la mine era, cum am spus, foarte, foarte bizară. Ca și cum cineva îmi spunea în mod special chestia asta la ceas de taină, iar eu aprobam tăcut și molcom din cap, în sensul că da, da, lasă, o să văd eu dacă e așa sau nu, dar pe undeva cred că ai dreptate, prea e ciudat, prea mă simt arătat din ceruri de un deget indicator de fapte răzlețe. Pe bune! Ah, și matematica! Întâlnirile cu băieții pe scara blocului și discuțiile despre matematică, despre fractalii care subîntind întreaga arhitectură a cerului, ochiuri de broderie asemeni fagurilor de albină ce alcătuiau cumva tot universul, dându-ne nouă senzația că îi cunoaștem: părțile componente.

Iar după aia, la o vreme, a apărut băiatul ăla ciudat. Nu te gândi că imediat, că au trecut niște ani buni între papucii mei și momentul cu pricina, dar cert e că a apărut. Un monstru. Un uriaș. Vreo doi metri și zece avea. Unde intra trebuia să se

CUPRINS

UCENICIA.....	5
COMPANIONAJUL.....	53
MĂESTRIA	91